

ERIC CLAPTON

STEREO
1113 2526 ZD

- Richard Manuel-Rick Danko
BEAUTIFUL THING 4:24
Nádhera
- Eric Clapton
CARNIVAL 3:41
Karneval
- Bob Dylan
SIGN LANGUAGE 2:57
Posunková řeč
- Alfred Fields
COUNTY JAIL 3:58
Okresní vězení
- Eric Clapton
ALL OUR PAST TIMES 4:36
Všechno, co jsme prožili
- Eric Clapton
HELLO OLD FRIEND 3:34
Ahoj, starý příteli
- Otis Rush
DOUBLE TROUBLE 4:19
Pořádná smůla
- Marcy Levy-Eric Clapton
INNOCENT TIMES 4:10
Čas nevinnosti
- Marcy Levy-Dick Sims
HUNGRY 4:37
Hladový
- Eric Clapton
BLACK SUMMER RAIN 4:55
Černý letní déšť

ERIC CLAPTON

„Eric Clapton, (kytarista, zpěvák, skladatel), nar. 30. března 1945 v Ripley, hrabství Surrey, Anglie. Jeden z nejvlivnějších bělošských hudebníků na poli blues. Profesionální dráhu začal r. 1963, kdy se stal sólovým kytaristou skupiny Yardbirds, později hrál v Bluesbreakers Johna Mayalla. Dle mínění některých kritiků představovalo toto období i vrchol jeho tvorby. Po odchodu od Mayalla založil trio Cream, první rockovou „superskupinu“, po jejím rozpadu byl členem kvartetu Blind Faith. V posledních letech působí převážně jako sólový umělec.“

Tak nějak portréty Claptona současné rockové encyklopedie. V jeho případě nejsou však podobné citáty novinářskou reklamou či vařením z vody, ale pouze výčtem těch nejdůležitějších faktů.

Clapton patřil k muzikantské generaci šedesátých let. V této souvislosti si každý pamětník zákonitě vzpomene na Beatles a případně i další postavy či skupiny, jejichž jména čas postupně odnáší z obecného povědomí do suchopárného prostředí archivů a zmíněných encyklopedií. Na rozdíl od Beatles a ostatních slavnějších současníků ležel Claptonův význam v poněkud jiné sféře: byl totiž prvním, kdo se prosadil jako instrumentální osobnost. Ne, že by kytara George Harrisona či baskytara Paula McCartneyho

neměly patřičnou úroveň, ale Clapton sehrál přece jen trochu jinou roli než členové Beatles. Od Yardbirds (ti si tehdy na nedostatek uznání také nemohli stěžovat, a navíc jim doba – i encyklopedisté – přiřkli titul jedné z nejoriginálnějších skupin této éry) odešel, protože mu jejich tvorba připadala příliš fádní a komerční. Berme však takové výroky s rezervou – přívlastek „komerční“ natropí obvykle víc škody než užitku a mimoto jde jen o relativní označení. Můžeme si to ověřit i na této desce: je „komerční“, „progresivní“, či obojí najednou, anebo zkrátka dokazuje, že podobné přívlastky nemusí mít s podstatou tvorby nic společného?

Po odchodu od Yardbirds se stal Clapton sólovým kytaristou britského zpěváka, multiinstrumentalisty a především bluesmana Johna Mayalla. Abychom měli zcela přesný obraz: pro rock bylo tehdy blues samozřejmě jednou z inspirací a promítalo se do tvorby všech skupin. V menší míře do toho, co hráli Beatles nebo náš Olympic, ve větší do nahrávek Rolling Stones, Manfreda Manna, Kinks či pražských Matadors. Ale ti, kteří se na blues specializovali, byli v menšině. Hráli pro užší okruh nadšenců, kteří měli pochopení i pro jazz a všechny experimenty a nové směry, které se na rozhraní vžitých žánrů rodily.

Do té doby bylo ovšem blues výhradní záležitostí černošských umělců, a pro ně byla nejdůležitějším nástrojem právě kytara. Samozřejmě, že z jejich tradic vycházel i Clapton. Z „elektrických“ kytaristů ho ovlivnili Buddy Guy a B. B. King, z předválečné generace „akustických“ bluesmanů louisianský černoš Robert Johnson, jenž náhodně natočil několik prorockých nahrávek a potom stejně náhodně zahynul, dřív, než se folkloristům podařilo zjistit rok jeho narození.

Během spolupráce s Mayallem hrál Clapton poprvé hudbu svého srdce. Poznáme to na první poslech z příslušných nahrávek, a odborníci navíc tvrdí, že v gradaci a stručnosti svá tehdejší sóla nikdy nepřekonal. Ale snad to ani doopravdy nezkoušel: další kapitola jeho vývoje totiž směřovala jiným směrem.

Konec šedesátých let znamenal ve světě rockových skupin období tvůrčího vření, nových stylů a změn. Hudební obzory žánru se najednou začaly rozšiřovat; Beatles přinutili obecenstvo poslouchat neobvyklé písničky, Bob Dylan je naučil přemýšlet o textech. Ke slovu se také dostávala celá generace hráčů, která se snažila překročit třiminutové klíše rockové skladby čistě po stránce muzikantské. V jejím čele stála skupina Cream; vedle Claptona v ní působili dvě další instrumentální špičky – bubeník Ginger Baker a baskytarista Jack Bruce. Přestože oba měli i jazzovou praxi, vycházela jejich společná tvorba především z rocku a z blues. To dokumentuje i licenční dvojalbum Supraphonu „Ohnivá kola“ (Wheels of Fire), na němž aranžérské i instrumentální schopnosti tria kulminují.

Toto desetiletí znamenalo sice další stírání hranic mezi žánry, ale v samotném rocku či populární hudbě žádné nové převraty nepřineslo. Podněty šedesátých let spíš zapouštěly kořeny, usazovaly se a čas od času z nich vyrážely nové výhonky. To byl osud mladých umělců stejně jako veteránů typu Erica Claptona. U něj se střídala období klidu, příležitostná spolupráce s jinými umělci i sólové natáčení a koncertování. Tato deska patří mezi jeho poslední alby mezi ty méně vyhraněné: nemá obvyklé nečnosti „sólových desek“ – osobnost autora je tu odsunuta poněkud do pozadí. Clapton tu přenechal hodně prostoru svým spolupracovníkům – mimo jiné i členům skupiny Band, kteří se objevují mezi doprovodnými hudebníky a dodávají některým snímkům pečeť svého stylu. A pak nesmíme zapomenout na Boba Dylana, který napsal písničku Sign Language a navíc v ní hostuje i jako zpěvák. Duet obou umělců patří k vrcholům desky a zároveň i k nejsympatičtějším okamžikům Dylanovy poslední tvorby. Před desíti lety by taková spolupráce sotva koho napadla. Dnes zní Claptonova slidekytara a hlas vedle Dylanova projevu naprosto přirozeně a nikdo v této kombinaci nevidí žádnou senzační raritu. Dylan i Clapton totiž naštěstí mluví univerzálním hudebním jazykem a ne řečí, o které se v písničce zpívá:

Mluvíš na mě
posunkovou řečí,
když jím sendvič
v malé kavárně
ve čtvrt na tři.

Nemůžu ti nic odpovědět
na tvou posunkovou řeč,
jsi ve výhodě,
ubiješ mě,
copak to nemůžeš zkusit nahlas...

Odpovědný redaktor Miroslav Černý
Nahrávky firmy Polydor International
Orig. LP deska Polydor: No reason to cry
Dokumentární údaje podle podkladů firmy Polydor

© Petr Dorůžka 1979
Cover © Josef Zich a Ivana Zichová 1979
Photography © Polydor International
Odpovědná redaktorka obalu Jaroslava Němcová